

IV
ISTORIE, CULTURĂ ȘI CERCETARE
HISTORY, CULTURE AND RESEARCH

Volumul IV „Istorie, Cultură și Cercetare” este rodul colaborării din ultimii ani cu specialiști din țară și străinătate, care au reușit să materializeze în acest volum teme importante din aria lor de preocupări științifice.

Din cele 25 de articole, 9 aparțin autorilor din străinătate (Serbia, Grecia, Macedonia, Republica Moldova) și 16 autorilor români. Diversitatea subiectelor tratate se subordonează perfect tematicii alese de coordonatori, materialele științifice făcând incursiuni în istorie, etnografie, cultură, sport, filosofie, istoria jurnalismului, securitate și mediu, într-un stil propriu autorilor însă perfect științific prin sursele utilizate, prin calitatea și multitudinea acestora.

Și de această dată autorii surprind cititorul prin informațiile prezentate într-o manieră științifică, unele prin ineditul lor, altele prin interpretarea personală dar susținută puternic de dovezi istorice și arhivistice. Și acest volum, deși cuprinde teme relativ diferite, prezintă totuși o mare unitate, introducerea fiind făcută de modul în care se scrie istoria, din perspectiva unui filosof. Articolele se succed în cronologia lor și abordează teme ca istoria națională și locală românească, teme de istorie universală, subiecte sensibile ale istoriei moldovenilor, teme de economie, cultură și sport atât din arealul românesc, cât și cel macedonean sau moldovenesc ș.a.

Coordonatorii

Volume IV „History, Culture and Research” is the result of the collaboration in recent years between Romanian and foreign specialists, who have succeeded in presenting in this volume important topics from their areas of scientific interests.

Of the 25 articles, nine belong to foreign authors (from Serbia, Greece, Macedonia, the Republic of Moldova) and 16 to Romanian authors. The diversity of the subjects fits perfectly with the theme chosen by the coordinators, the scientific materials spanning a wide range of subjects such as history, ethnography, culture, sports, philosophy, history of journalism, security and environment, in a style specific to each author, but perfectly scientific due to the sources used, their quality and number.

Once more, the authors surprise the reader by the information presented in a scientific manner, some by their originality, others by personal interpretations yet strongly supported by historical and archival evidence. This volume too, although it includes rather different themes, has great unity, the introduction addressing the way history is written, from the perspective of a philosopher. The articles follow each other in their chronology and address topics such as Romanian national and local history, world history topics, sensitive topics of Moldovan history, topics of economy, culture and sports in both the Romanian and Macedonian or Moldovan areas, etc.

The coordinators

www.cetateadescaun.ro

ISBN 978-606-537-492-8

ISTORIE,
CULTURĂ
ȘI CERCETARE
HISTORY,
CULTURE
AND RESEARCH

IV

Coordonatori
DUMITRU-CĂTĂLIN ROGOJANU
GHERGHINA BODA

CETATEA
DE SCAUN

Coordonatori

Dumitru-Cătălin Rogojanu

Gherghina Boda

**ISTORIE, CULTURĂ ȘI CERCETARE
VOL. IV**

**HISTORY, CULTURE AND RESEARCH
VOL. IV**

Coordonatori: Dumitru-Cătălin Rogojanu, Gherghina Boda
Editor: Dan Iulian Mărgărit
Redactor: Mirela Ivan Nobel
Tehnoredactare: Adriana Andreiaș
Foto coperta I: (Castelul „Magna Curia” Deva), Valentin Locota

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Istorie, cultură și cercetare = History, culture and research / coord.:

Dumitru-Cătălin Rogojanu, Gherghina Boda. - Târgoviște : Cetatea de Scaun, 2016-

5 vol.

ISBN 978-606-537-336-5

Vol. 4. - 2020. - Conține bibliografie. - ISBN 978-606-537-492-8

I. Rogojanu, Dumitru-Cătălin (coord.)

II. Boda, Gherghina (coord.)

94(498)(063)

008(498)(063)

*Reproducerea parțială sau totală fără acordul editurii reprezintă infracțiune.
Responsabilitatea pentru conținutul și originalitatea lucrărilor aparține exclusiv autorilor.*

Any partial or full reproduction without authorization by the publishing house shall be deemed as an offence. The authors are fully responsible for the content and genuineness of the papers.

***Finanțarea a fost asigurată de MCDR Deva,
cu sprijinul Consiliului Județean Hunedoara.***

***The financing was provided by the Deva Museum of Dacian and Roman Civilization,
with support from the Hunedoara County Council.***

ISBN 978-606-537-492-8

Copyright Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2020

email: editura@cetateadescaun.ro www.cetateadescaun.ro

Cuprins

Argument	9
SCRIEREA ISTORIEI. PROVOCAREA „CAIETELOR NEGRE”	
Andrei MARGA	11
ANASTASIUS DE LA RIBIȚA, UN POSIBIL ARHIEREU AL BISERCII ORTODOXE DIN TRANSILVANIA DE LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI AL XV-LEA [Anastasius of Ribîța, a possible High-Priest of the Orthodox Church from Transylvania in the Beginning of the 15 th Century]	
Vasile MĂRCULEȚ	26
THE MOTHER OF THE DYNASTY, A SKILFUL VILLAINESS, A PIOUS BENEFACTRESS, A RELUCTANT CONSPIRATOR OR A BOURGEOIS GRANDMOTHER: THE CHANGING VISION OF LADY MARGARET BEAUFORT (1441/3-1509)	
Melina ROKAI	36
CEZAR LIBRECHT ȘI ÎNCEPUTURILE TELEGRAFULUI ÎN PRINCIPATELE ROMÂNE (1854-1866) [Cezar Librecht and the beginning of the telegraph in the Romanian Principalities (1854-1866)]	
Bogdan TEODOR, Mihaela TEODOR	54
PARISH EDUCATIONAL COUNCILS IN MACEDONIA IN XIX CENTURY – ECCLESIASTICAL AND EDUCATIONAL ACTIVITY	
Silvana SIDOROVSKA ČUPOVSKA	69
MINERITUL ÎN ZONA SEBIȘ-MONEASA DIN JUDEȚUL ARAD ÎN PERIOADA MODERNĂ. IDENTITĂȚI PATRIMONIALE. MĂRTURII DOCUMENTARE [Mining industry in Sebiș-Moneasa area in modern time ARAD county. Patrimonial identities and documentary witnesses]	
Felicia Aneta OARCEA	75
PARTICIPAREA ROMÂNILOR DIN FOSTUL JUDEȚ CARAȘ-SEVERIN LA PRIMUL RĂZBOI MONDIAL (1914-1918) [Romanians from the former county of Caraș-Severin that participated in the First World War (1914-1918)]	
Alexandru BUCUR, Vasile MĂRCULEȚ	84
ELEMENTE DE ONOMASTICĂ PRIVITOARE LA POPULAȚIA RROMĂ, ÎN ARHIVELE HUNEDORENE, 1918-1989 [Elements of onomastics regarding Roma population, in the Hunedoara archives, 1918-1989]	
Dan Victor TRUFAȘ	108

PROBLEMA REPARAȚIILOR DE RĂZBOI. NICOLAE TITULESCU – ABORDĂRI DISCURSIVE [Le problème des réparations de guerre. Nicolae Titulescu – approches de discours]

Simona Ionela MIRCEA 124

O SCURTĂ SINTEZĂ CU PRIVIRE LA ÎNFIINȚAREA ȘI ACTIVITATEA CĂMINELOR CULTURALE „ALEXANDRU IOAN CUZA” DIN COMUNA BORDEASCA ȘI „ALEXANDRU POPESCU” DIN COMUNA PARDOȘI, JUD. RÂMNICU SĂRAT ÎN PERIOADA 1939-1940 [A short summary regarding the establishment and activity of the community centres namely „Alexandru Ioan Cuza” from Bordeasca commune and „Alexandru Popescu” from Pardoși commune, both from Râmnicu Sărat County during 1939-1940]

Marinela TRANDAFIR..... 138

„GAZETA EVREIASCĂ” – COLECȚIA ANULUI 1942 [„The Jewish Gazette” – the year of 1942]

Marius-Ioan GREC 147

LA REPRESENTATION DE LA BATAILLE DE CRETE DANS LA PRESSE FRANÇAISE DE L'EPOQUE DE LA SECONDE GUERRE MONDIALE. UNE ÉVALUATION CRITIQUE [The depiction of the Battle of Crete in the French press during the era of World War II. A critical evaluation]

Marina BANTIQU166

FIRST DIRECTIVES OF THE SOVIET NKGB IN BESSARABIA, MARCH-AUGUST 1944

Alexandru MALACENCO 181

RESEARCH OF YUGOSLAV-ALBANIAN ECONOMIC RELATIONS 1945-1948

Božica SLAVKOVIĆ MIRIĆ198

PREGĂTIREA CADRELOR PRIN DOCTORAT (ASPIRANTURĂ) LA INSTITUTUL DE STAT DE MEDICINĂ DIN CHIȘINĂU (1945-1994) [Staff preparing by doctoral degrees to the Chișinău State Institute of Medicine (1945-1994)]

Ion Valer XENOFONTOV, Lidia PRISAC..... 213

ANTI-SOVIET RESISTANCE IN EASTERN MOLDOVA (1944-1953). A SYNTHETIC STUDY OF ITS CONTEXT, ORIGINS, PREMISES AND FORMS

Mihai ȚURCANU224

DEPORTAREA ETNICILOR GERMANI ÎN URSS (O ORĂ ȘI CINCISPREZECE MINUTE). SUCCINT STUDIU BIBLIOGRAFIC [The deportation of ethnic Germans in the USSR (One hour and fifteen minutes) Bibliography study]

Valentin LOCOTA256

SECURITATEA ȘI MEDIUL ACTUAL DE SECURITATE [Security and the Current Security Environment]

Theodora MĂRCULEȚ..... 266

FEMEIA MEDIC ȘI RE-CREAȚIA. GENUL ȘI INIȚIEREA ÎN PROFESIA MEDICALĂ A SECOLULUI 21 [The female doctor and re-creation. Gender and initiation into the medical profession of the 21st century]

Gabriela-Mariana LUCA 286

AVATARURILE INDUSTRIALIZĂRII FORȚATE ASUPRA SATELOR DIN GORJ. STUDIU DE CAZ: TIMIȘENI-FĂRCĂȘEȘTI ȘI GĂLEȘOAI-A-CÂLNIC [The avatars of forced industrialization over the villages in Gorj county. Case study: Timișeni-Fărcășești and Găleșoia-Câlnic]

Cornel ȘOMÎCU..... 296

PĂDURĂRITUL LA GURA RÂULUI [Wood Processing in Gura Râului]

Rodica BRAD 310

BIBLIOTECA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI – INSTITUȚIE A MEMORIEI CULTURALE NAȚIONALE [National Library of Romania – institution of the national cultural memory]

Petruța Mihaela VOICU 319

CROSSOVER LITERATURE AND LANGUAGE ARTS CURRICULUM IN SLOVENIA

Milena Mileva BLAŽIĆ 330

AFFIRMATION OF YUGOSLAV UNITY THROUGH SPORTS AND SPORTING EVENTS

Dragica POPOVSKA 341

CINEMATOGRAFUL CA MANIFEST POLITIC. MEXIC, INSURGENȚĂ ȘI UN FILM POLITIC ITALIAN [Cinema as political statement. Mexico, insurgency and a political movie]

Marius Adrian SCHEIANU 347

RESEARCH OF YUGOSLAV-ALBANIAN ECONOMIC RELATIONS 1945-1948

Božica SLAVKOVIĆ MIRIĆ¹

Abstract. *In our paper, we relied on available archival sources and professional literature. The article deals with review of political and economic cooperation, its scope and type, as well as the political conditions for the creation of economic relations between Yugoslavia and Albania in the period 1945-1948. The paper also presents the balance of cooperation. Yugoslavia and Albania established co-operation in World War II, which continued after the end of the war. The culmination of good relations was the visit of Albanian President Enver Hoxha to Yugoslavia in 1946 and the signing of the Treaty of Friendship. However, due to the distrust and reservations of the Albanian leadership towards the Yugoslav one, in 1947 there was a crisis in cooperation. The climax was 1948, when all relations were severed. They were normalized after 1955.*

Keywords: *Albania, Cooperation, Economy, Yugoslavia, Period after the Second World War.*

Relations between the Communist Party of Yugoslavia and the Communist Party of Albania, which were established during the Second World War, gained a new dimension after the liberation. A euphoric mood was created about mutual brotherhood, unbreakable friendship and cooperation². Despite the fact that it still had not recovered after the liberation³, the Yugoslav state began to provide assistance to Albania, where the consequences of the war were felt in all segments⁴.

Even before the official recognition of the Albanian state (29 April 1945), Yugoslavia concluded two treaties with Albania on 20 February 1945. The first agreement took the form of a military alliance for a joint fight against the German occupation forces, which was to be extended in the post-war years. The second agreement regulated economic cooperation, which included the abolition of the customs border, the exchange of goods between Yugoslavia and Albania, and mutual consultations on concluding agreements with third countries. Both countries were

¹ PhD, Research associate, The Institute for Recent History of Serbia in Belgrade.

² Archive of Yugoslavia (hereafter: AY), Fund Commission for International Relations of the Central Committee of the Communist Party of Yugoslavia, 507/9, 1/1-11, *Bashkimi*, 21 April 1945.

³ Milan Piljak, „Reforme jugoslovenskog ekonomskog sistema 1945-1965”, *Istraživanja mladih saradnika Instituta za noviju istoriju Srbije*, ed. Zoran Janjetović, (Beograd: Institut za noviju istoriju Srbije, 2013), 220; Dušan Bilandžić, Radovan Vukadinović, *Osnovne društvene promene u Jugoslaviji i svijetu nakon Drugog svjetskog rata 1945-1973*, (Zagreb: Školska knjiga, 1973), 26-30.

⁴ AY, 507/9, box 7, 1/2-77, Privredni razvoj Albanije.